UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyanthea, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Aduersitas

urn:nbn:de:hbz:466:1-97211

Visual Library

[…] Alexandrum Magnum prædicat in conuiuio quodam;cum bibiſſet,phialam vni ex amicis porrexiſſe:illum phiala accepta ad aram verſum, aſſurrexiſſe ; ac cum hauſiſſet, adoraſſe primum, deinde oſculatum Alexandrum in conuiuio mox occubuiſſe,*Plut.in Alex.*

Aduentus Domini.

❡ Biblici Loci.

ADVENTVS Domini expectandus,*Matth.*24.42. & 25.13. & 26.40.*Marc.*13.33.*Luc.*12.40. & 21.34.*Rom.*13.12.*Epheſ.*6.18. *Coloſſ.*4.1.1.*Theſſ.*5.6.1.*Pet.*4.7.& 5.8.*Apoc.*3.3. & 16.15. Aduentus Chriſti ad iudicium ſigna, *Mat.*24.4.*Mar.*13 16. vt furis in nocte,*Luc.* 12.39.1.*Theſſ.*5.2.2.*Petr.*3.10.*Apocal.*3.3. & 16.15. qualis futurus ſit.*Luc.*17.26.curioſa eius inquiſitio damnatur. 1. *Theſſ.*5.1. *vide Marc.*13.32.

❡ Sententiae Patrvm.

Nulla cauſa veniendi Chriſto Domino,niſi peccatores ſaluos facere. Tolle morbos,tolle vulnera,& nulla cauſa eſt medicinæ. Venit ergo de cœlo magnus medicus, quia per totum vbique iacebat ægrotus.Genus ergo humanum totum perierat,ex quo peccauit vnus, in quo totum erat, ideo venit vnus ſine peccato, qui ſaluos omnes faceret ſine peccato. Non enim eum de cœlo ad terram merita noſtra, ſed peccata traxerunt. *Auguſt.ſuper Iohan. & in gloſſ.*1. *Tim.*5.

Cornu eccleſiæ tunc mirabiliter ſe extulit,cum Dei filius per aſſumptam humanitatem naturæ noſtræ participem ſe fecit. Iam mundi redemptorem venientem recepimus,per cuius gratiam non ſolum recte poſſumus viuere,ſed &ad Paradiſi gaudia tranſire,quia ille iam pro nobis mortuus reſurrexit,in cuius morte mors obiit, & Paradiſus ſe eius fidelibus reſerauit.*Greg.in* 1.*Reg.c.*2.

Chriſtus factus eſt ignominia hominis & nullificamen populi: quatenus ita voluit, vt liuore eius ſanaremur;vt dedecore eius ſalus noſtra conſtaret.Et merito ſe pro ſuo homine depoſuit, pro imagine & ſimilitudine ſua,non aliena.*Tert.l.4. adu.Mar.*

Chriſtus venit vt imaginem ſuam diaboli arte fucatam in homine & per lignum præuaricationis morte damnatam, per paſſionem crucis & mortem,ad priſtinam reuocaret pulchritudinem.*Origenes hom.in pr.Gen.*

Hoc tempus non ſine cauſa Domini aduentus vocatur: ideo enim ſancti patres celebrare cœperunt aduentum,vt ſe vnuſquiſque præparet fidelis & emendet,vt digne Dei ſui natiuitatem valeat celebrare.*Ambr.ſuper Lucam.*

Ille iuſtus venit ad nos peccatores,vt ex peccatoribus faceret iuſtos,pius venit ad impios, vt nos pios, humilis venit ad ſuperbos, vt ex ſuperbis faceret humiles. *Ambr.ibidem.*

Signum aduentus dominici eſt in toto orbe euangelium prædicari, vt nullus ſit excuſabilis, quod aut iam completum eſt, aut in breui credo complendum,non enim puto aliquam remanſiſſe gentem,quæ Chriſti nomen ignoret.*Hier.ſuper Matth.*

Dignum eſt fratres vt tota deuotione Domini celebremus aduentum delectati tanta conſolatione, ſtupafacti tanta dignatione, inflammati tanta dilectione, non ſolum cogitemus aduētum quod venit, & quare,quia ſaluum faceret quod perierat, ſed & illum nihilominus quo veniet,& aſſumet nos ad ſeipſum, vt circa hos duos aduentus iugi meditatione verſemur, ruminantes in cordibus noſtris quantum in priore præſtiterit, quantum promiſerit in ſecundo.*Ber.in ſer.de aduen.*

Venio vt errantes corrigam,& infirmantes adiuuem,& dubitantes in fide confirmem, & bene agentium fructibus perfectis quaſi ſuauiſſimis paſcar,& certantes ab hoſtium defendam inſidiis, & victores hoſtium,perpetuæ viſionis meę corona munerem.*Bed.ſuper Cant.lib.*3.

Vide Chriſtus.Item, Chriſti natiuitas,& Reſurrectio.

Aduentus Principis.

❡ Sententiae Philosophicae.

De aduentu Principis, Dial. CXVI.
Franciſc. Petrarch.

GAVD.

PRINCIPIS aduentum ſpero. R. Vt multa timentur quæ optanda,ſic multa ſperantur quæ timenda ſunt: Vtramque in partem penuria iudicii multa eſt.G. Spero principis aduētum. R.Quanto ſperare honeſtius libertatem? Nam profecto qui dominum ſperat,ſeruitutem ſperat.G.Spero principem venturum. R. Et illius commune omnium malum ſperas.Fuit enim quando & principes imperium,& principem populi poterant ſperare. Nunc imperium principi labor eſt, princeps populi pernicies. G. Principem venturum ego & reſpublica ſpera[…]us. R. […]
ſperes videris, in quo ipſo facile falli potes, ſpes hæc reip. ſtulta[…]
Quis enim niſi amens ſperet,aut cupiat, quod peſtiferum toties[…]
expertus.G.Spero principem venturum. R. Et ſecum ſimul mo[…]
rerum varios, mutationes vrbium, noxias nouitates, famam,[…]
ſtem,bella, diſcordias, hæc vel vniuerſa, vel ſingula modernis c[…]
principibus venire ſunt ſolita.Si hæc placent,Principem ſpera:v[…]
horum formidabile ſit, ipſum certe inane iam imperii nomen[…]
plenum famæ & rumorum. Boni autem omnis effœtum & ſol[…]
vmbræ vetuſtatis innixum. G. Spero venturum principem. R. [...]
te vero monitum velim,vt quoties aduentantem audieris,creda[…]
tonitru aliquod præambulum fulminis audire,nec ſperare incip[…]
ſed timere potius,ſi etiam alterum labi oportet. Timere enim[…]
uerſa,& ſi contrarium ſit virtuti,conſentaneum eſt naturæ. Spe[…]
autem mala,& naturæ eſt oppoſitum, & virtuti. G. Spero mox p[…]
cipem affuturum. R. Cum præſentem videris, ſcitote infauſt[…]
Reipub.ſydus aſpicere,vel memoriam ipſe tuam,vel parentes in[…]
roga,tuoſque auos & proauos,ita eſſe reperies, vt dico, idque t[…]
liis & nepotibus tuis annuntia, ne ipſi quoque aduentum princ[…]
ſtulti ſperent.Dic enim quæſo,quando vnquam vel minutæ le[…]
aduentum feræ, vel affuturam aquilam auiculæ ſperauerint?[…]
ceat verum loqui, ſtultiſſimum, & mali ſui ſemper auidiſſimu[…]
nimal eſt homo,cæteris capiendis eſca opus eſt,homo ſolis fam[…]
bilis capitur.

Vide Princeps,Rex,Tyrannus.

Aduerſitas.

❡ DEFINITIO. ET ETYMOLOG.

ADVERSITAS idem quod calamitas, quæ Græce συμφ[…] ᾶς, ἡ, dicitur δυστύχημα, ατος, τὸ, vel δυσχέρεια, ας, ἡ, infort[…]um & moleſtia.

Aduerſitas eſt paſſio, vel ægritudo laborioſa egeſtatis, vel a[…]
rius mali,vel damni accidentis,vel illati,ſimulque accepti. Cice[…]
Tuſcul. Quæſt.in dictione ærumna. D. Auguſt. in lib. Confeſ[…]
num.

Sententiæ Biblicæ

Quia acceptus eras Deo,neceſſe fuit vt tentatio probaret te. [To]*biæ* 12.

Beatus,qui corripitur à Domino. *Iob.*5.

Vaſa figuli probat fornax,& homines iuſtos tentatio tribula[tio]nis.*Eccleſ.*27.

Tribulatio patientiam operatur; patientia autem probation[em]
probatio vero ſpem,ſpes autem non confundit:*Rom.*5.

Et omnes,qui pie volunt viuere in Chriſto Ieſu, perſecution[em]
patientur.Mali autem homines,& ſeductores proficient in peiu[s]
rantes,& in errorem mittentes.*Paul.*2.*ad Timoth.*3.

Fili mi,noli negligere diſciplinam Domini,neque fatigeris,d[…]
ab eo argueris,quem enim diligit Dominus, caſtigat. Flagella[…]
tem omnem filium,quem recipit.In diſciplina perſeuerate:tãq[…]
filiis vobis offert ſe Deus, Quis enim filius, quem non corripi[…]
ter? *Hebr.*12.2.6.7.

Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum[…]
*Actor.*14.

❡ Patrvm Sententiæ.

Nemo frangitur aduerſorum moleſtia, qui proſperorum d[ele]ctatione non capitur. *Aug.de Verbis Domini,lib.*2.

Ideo Deus felicitatibus terrenis amaritudines miſcet, vt[…]
quæratur felicitas, cuius dulcedo non eſt fallax. *Aug.ſuper M[…]*
*ſerm.*18.

Noli admirari frater,ſi poſtquam Chriſtianus effectus es,Mil[…]
vndique tribulationes vexant.Quoniam Chriſtus noſtræ religi[…]
caput eſt,noſque eius membra ſumus. Debemus ergo non ſol[…]
eum, ſed eius vitam cumulatiſſime ſequi: vita enim Chriſti re[…]
ſa fuit anguſtiis plurimis: ſumma paupertate circumdata, à Sc[…]
& Phariſæis deriſus,tandem propter nos peccatores morti turp[…]
mæ traditus eſt. Vnde coniectura eſt,quum te Deus immenſis[…]
ſecutionibus corripit, te in electorum ſuorum numero deput[…]
Nam ſine huiuſmodi tribulationibus nequaquam ad Deum[…]
uenire poſſumus.Omnes enim,qui ad Paradiſum redire deſide[…]
oportet tranſire per ignem & aquam; ſiue fuerit Petrus Apoſto[…]
cui datæ ſunt claues regni cœlorum,ſiue Paulus vas electionis,[…]
Ioannes,cui reuelata ſunt ſecreta cœleſtia: neceſſe eſt,vt omne[…]
cunt, Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum D[…]
Aug.in ſerm.ad Lippium,

Intelligat homo medicum eſſe Deum, & tribulationem medi[ca]mentum eſſe ad ſalutem,non pœnam ad damnationem. Sub me[di]camento poſitus vreris, ſecaris, clamas, non audit medicus ad v[o]luntatem,ſed ad ſanitatem.*Aug.ſuper Pſal.*21.

In ſ[…]

In fornace ardet palea, & purgatur aurum. Illa in cinerem vertitur, & illud ſordibus exuitur. Fornax, mundus; aurum, iuſti, ignis tribulatio; artifex Deus eſt. Quod vult ergo artifex, facit: vbi ponit me artifex, tolero: iubeor ergo tolerare, nouit ille purgare. Ardeat licet palea ad incendum me, & quaſi conſumendum me: illa quaſi in cinerem vertitur, ego ſordibus careo. *Aug. ſuper Pſalm. 60.*

Sicut ſub vno igne aurum rutilat, palea fumat, ſub eadem tribula ſtipula comminuitur, & frumenta purgantur. *Aug. de ciuit. Dei lib. 1.*

Nullus hominum ſic iuſtitia præditus eſt, cui non ſit neceſſaria tentatio tribulationis, vel ad perficiendam virtutem, vel confirmandam, vel approbandam. *Augu. contra Fauſtum.*

Quis non tribulari velit? quis ſe non maledici deſideret, vt mereatur Chriſti voce laudari, & cœleſti copioſaque mercede munerari? *Hier. epiſt. ad Heliodorum.*

Quid in hac vita non experimur aduerſi? Quas non procellas tempeſtateſque perpetimur? Quibus non exagitamur incommodis? cuius parcitur meritis? *Ambroſius in libr. de morte Satyri.*

Paupertas, fames, dolor, quæ putantur mala, non ſolum impedimenta non ſunt ad vitam beatam, ſed etiam ad meritum adiuuant. Vnde dicitur: Beati pauperes ſpiritu: Beati, qui eſuriunt. *Idem lib. de offi.*

Quum quis poſitus in proſperitate diligitur, incertum valde eſt, vtrum proſperitas, an perſona diligatur. Amiſſio enim felicitatis interrogat vim dilectionis. Nec proſperitas quippe amicum indicat: nec aduerſitas inimicum celat. *Greg. l. 7. Moral.*

Iuſtis amplius placet ex aduerſitate mala perpeti, quam ex proſperitate terrenæ diſpenſationis cura fatigari *Ibidem.*

Magna erit conſolatio, ſi inter flagella quæ patimur, quæ fecimus ad memoriam delicta reuocamus, atque hæc iam non flagella, ſed dona eſſe conſpicimus: ſi, quæ carnis delectatione peccamus, carnis dolore purgamus. *Greg. in Regiſtro.*

Sincerus forti intentione in Deum dirigitur, quicquid in hac vita ſibi amarum ſit, dulce æſtimat: omne quod affligit, requiem putat. *Greg. l. 5. Moral.*

Dolor flagelli temperatur, quum culpa cognoſcitur: quia tanto quiſque ferramentum medici patientius tolerat, quanto magis putridum conſpicit eſſe quod ſecat. *Idem lib. 10. Moral.*

Mala vitæ præſentis tanto durius animus ſentit, quanto penſare bonum, quod ſequitur, negligit. Nequaquam nos gratia in aduerſitate deſerit, quia quos nos durius ex diſpenſatione pecutit, eo amplius ex pietate cuſtodit. *Ibidem.*

Nunquam eſt patientiæ virtus in proſperis. Ille autem vere patiens eſt, qui & aduerſis conteritur, & tamen à ſpei ſuæ rectitudine non curuatur. *Greg. lib. 11. Moral.*

Autem cordis tribulatio aperit, quam ſæpe proſperitas huius mundi claudit. *Idem 26. Moral.*

Sanctorum mentes æternitatis præmia præſtolantes, vires ex aduerſitatibus ſumunt. Quia creſcente pugna, glorioſiorem ſibi non ambigunt manere victoriam. Electorum deſideria, dum premuntur aduerſitate, perficiunt: ſicut ignis flatu premitur vt creſcat, & vnde quaſi extingui cernitur, inde roboratur. *Ibidem.*

Electis ſuis Deus flagella permiſcet, vt nobis omne, quod nos in ſeculo delectabit, amareſcat: & illud incendium ſurgat in animo, quod nos ſemper ad cœleſte deſiderium inquietet & excitet, atque (vt ita dicam) delectabiliter mordeat, ſuauiter cruciet, hilariter contriſtet. *Greg. ſuper Ezech.*

De ſpe æternæ hereditatis gaudium ſumunt, quod aduerſitas vitæ temporalis humiliat. Quia non ſaluandos in perpetuum cernere, ſe erudiendo ſub diſciplinæ regimine diſpenſatio non frenaret. *Greg. in Paſtorali. c. 51.*

In omnipotenti Deo tunc certa eſt fiducia, quando pro bono opere aduerſitas additur: in hoc mundo recipitur, vt pulchrior merces in retributione æterna ſeruetur. *Idem in Regiſtro.*

Multi in hac vita dolores ſunt, qui ad amorem cœleſtium quotidie impellunt: qui in hoc vehementer ſolum mihi placent; quia placere in hoc mundo aliquid non permittunt. *Ibidem.*

Nullus perfectus eſt, qui inter mala proximorum patiens non eſt. *Greg. ſuper illud Iob. 39. Frater fui draconum.*

Nihil iniuſte patimur. Carmen in nocte eſt lætitia in tribulatione. *Gregorius Moralium, 26. ſuper illud Iob. 35. Qui dedi carmina in nocte.*

Faciamus de neceſſitate virtutem, ſeu voluntatem. Exempli gratia: proprium quis amiſit filium, ſubſtantiam alius omnem & fortunæ bona. Si noueris, quod ſemel peractum eſt, nec deleri amplius, nec ſolui poſſe, licebit ex ea inſanabili calamitate vtilitatis aliquid comparare, ſi magno ac virili animo aduerſos tuleris fortunæ caſus, proque maledictis Domino laudem referas. Hoc pacto, quæ præter ſpem obuenerint mala, in voluntatis officium commutabis. *Ioannes Chryſoſtomus in ſerm. 18.*

In aduerſitatibus tuis non contriſteris, in languoribus tuis Deo gratias age. Valere te magis anima opta, quam corpore: valere te magis mente opta, quam carne. Aduerſa corporis, remedia ſunt animæ. Ægritudo carnem vulnerat, mentem curat. Languor vitia excoquit, languor vires libidinis frangit. *Iſidorus de ſummo bono lib. 3.*

Semper Deus hic hos vulnerat, quos ad ſalutem perpetuam præparat. *Iſidor. Soliloquiorum lib. 1.*

Omnia aduerſa æquo animo tolera. Dum tibi aliena pericula memoras, mitius portas tua. *Iſid. ibidem.*

Diſcat non murmurare, qui mala patitur, etiamſi ignorat cur patiatur. Per hoc quiſque ſe iuſte pati arbitretur, quia ab illo iudicatur, cuius nunquam iniuſta iudicia ſunt. *Iſidorus de ſummo bono lib. 3.*

Ad virtutes ſpectat, tribulationes fortiter ſuſtinere: ad ſapientiam, in tribulationibus gaudere. Confortare cor ſuum, & ſuſtinere Dominum, virtutis eſt: guſtare, & videre, quoniam ſuauis eſt Dominus, ſapientiæ eſt. *Bernhardus ſuper Cantica. ſerm. 85.*

Voluntariè Deo ſacrificant, qui inter anguſtias paſſionum iugiter gratias agunt. *Caſsiodorus ſuper illud Pſal. Voluntarie ſacrificabo tibi.*

Vnde nemini mirum debet videri, ſi pro noſtris delictis ſæpe caſtigamur à Deo. Imo vero, cum vexamur ac premimur, tum maxime gratias agimus indulgentiſſimo patri, quod corruptelam noſtram non patitur longius procedere, ſed plagis ac verberibus emendat. Ex quo intelligimus, eſſe nos Deo curæ, quibus, quoniam peccamus, iraſcitur. *Lactantius lib 3. c. 25. diuinarum inſtitut.*

Beatus eſt igitur ſapiens in tormentis: ſed qui torquetur pro fide, pro iuſtitia, pro Deo, illa patientia doloris beatiſſimum facit. *Lact. lib. 3 diuin. inſtitut.*

Nemo dubitat, qui timidi & imbecillis ſit animi, aut dolorem metuere, aut egeſtatem, aut exilium, aut carcerem, aut mortē. Quæ omnia quiſquis non exhorruit, fortiſſimus iudicatur. Qui autem Deum metuit, ille vniuerſa non metuit, ad quod probandum, opus argumentis non eſt. *Idem lib. 6. diuin. inſtit.*

¶ POETARVM SENTENTIAE.

Virgilius Æneidos.

Durate, & voſmet rebus ſeruate ſecundis.

Ouid. lib. vlt. Metamorph.

Nec enim fortuna quærenda
Sola tua eſt: ſimiles aliorum reſpice caſus:
Mitius iſta feres.

Ouid. Triſt. lib. vlt. eleg. 13.

Contudit ingenium patientia longa malorum,
Et pars antiqui nulla vigoris adeſt.

Iuuenal. Satyr. 13.

Dicimus autem
Hos quoq; felices, qui ferre incommoda vitæ,
Nec iactare iugum vita didicere magiſtra.

Ter. in Phorm.

Vnum hoc ſcio:
Quod ſors feret, feremus æquo animo. D. Placet,
Heus, iſtuc viri eſt officium.

Sil. Ita. in lib. 10. bell. Pun.

Hos mulcens quæſtus Fabius, deforme docebat
Cladius iraſci, vulgumq; arcebat ab ira.
Aduerſis etenim frangi non eſſe virorum.

Horat. Od. 7. lib. 2.

Qui Martem inſcribant genti, non poſſe dolores
Condere, & ex pœna ſolatia poſcere luctus,
Albus vt obſcuro deterget nubila cœlo
Sæpe notus, nec parturit imbres
Perpetuos: ſic tu ſapiens finire memento
Triſtitiam, vitaq; labores

Ouid. 2. Metam.

Aſpera creſcit hyems, omniq; à parte feroces
Bella gerunt venti, fretaq; indignantia miſcent.

item infrà

His votis numen adorat

Idem lib. 3. Faſt.

Vincitur ars vento, nec iam moderator habenis
Vtitur, at votis is quoq; poſcit opem.

Idem 1. Triſt.

Dij maris & cœli (quid enim niſi vota ſuperſunt?)
Parcite quaſſatæ ſoluere membra ratis.

Idem ibidem.

Ipſe gubernator tollens ad ſydera palmas,
Expoſcit votis, immemor artis, opem.
Quodcunq; aſpexit, nihil eſt niſi mortis imago.
Quam dubia timeo mente timenſq; precor.

Lucan. lib. 9. bell. ciuil.

Serpens, ſitis, ardor arenæ
Dulcia virtuti gaudet patientia duris.
Lætius eſt, quoties magno ſibi conſtat honeſtum.

Ouid. 4. de Pont.

Dum mea puppis erat valida fundata carina,
Qui mecum velles currere primus eras.
Nunc quia contraxit vultum fortuna, recedis.
Auxilio poſtquam ſcis opus eſſe tuo.

Tempore ſic duro eſt inſpicienda fides.
Dum iuuat & vultu ridet fortuna ſereno,
Indelibatas cuncta ſequuntur opes.
At ſimul intonuit, fugiunt, nec noſcitur vlli
Agminibus comitum qui modo cinctus erat.

Idem 3. Triſt.

O mihi chare quidem ſemper, ſed tempore duro
Cognite, res poſtquam procubuere meæ.
Vt cecidi, cunctiq́ metu fugêre ruinam,
Verſaq́ amicitiæ terga dedere meæ.

Senec. in Agam.

Fidem ſecunda poſcunt, aduerſa exigunt.
Aduerſitas improuiſa grauior.

Seneca in Herc. fur. tragœd. 1.

Quod durum fuit pati,
Meminiſſe dulce eſt.

Seneca tragœd. 6.

Fletus ærumnas leuat.

Seneca ibidem.

Aequior caſum tulit, & procellas,
Mille qui Ponto pariter carinas
Obrui vidit, tabulaq́ littus
Naufraga ſpargi.

Ter. in Phorm.

Incertum eſt quid agam, quia præter ſpem, atq́ incredibile hoc mihi obtigit. Ita ſum irritatus, animum vt nequeam ad cogitandum inſtituere. Quamobrem omnes cum ſecundæ res maxime: tum maxime meditari ſecum oportet, quo pacto aduerſam ærumnam ferāt,
Pericla, damna, exilia.

Ouid. 5. Triſt.

Scilicet aduerſis probitas exercita rebus
Triſti materiam tempore laudis habet.
Si nihil infeſti durus vidiſſet Vlyſſes,
Penelope felix, ſed ſine laude foret.

Idem 1. Triſt.

Scire meos caſus ſi quis deſideret omnes,
Plus quam quod fieri res ſinit, ipſe petit.
Tot mala ſum paſſus, quot in æthere ſydera lucent,
Paruaq́ quot ſiccus corpora puluis habet.
Multa incredibili tulimus maiora, ratamq́
Quamuis acciderint, non habitura fidem.
Pars etiam quædam mecum moriatur oportet.
Meq́ velim poßint dißimulante tegi.
Si vox infragilis, pectus mihi firmius eſſet.
Pluraq́ cum linguis pluribus ora forent.
Non tamen idcirco complecterer omnia verbis,
Materia vires exuperante meas.

Idem 4. Triſt.

Meq́ tot aduerſis cumulat, quot littus arenas,
Quotq́ fretum piſces, ouaq́ piſcis habet.
Vere prius flores, æſtu numerabis ariſtas,
Poma per autumnum, frigoribusq́ niues,
Quam mala, quæ patior, toto iactatus in orbe,
Dum miſer Euxini littora ſæua peto.

Idem 5. Triſt.

Littora quot conchas, quot amœna roſaria flores,
Quotve ſoporiferum grana papauer habet:
Sylua feras quot alit, quod piſcibus vnda natatur,
Et tenerum pennis aera pulſat auis:
Tot premor aduerſis, quæ ſi comprendere coner,
Icariæ numerum dicere coner aquæ.

Mar. lib. 2. epiſt. 9.

Rebus in anguſtis facile eſt contemnere vitam:
Fortiter ille facit, qui miſer eſſe poteſt.

Fauſtus.

Perfer Vlyſſæo ſortem de more ſiniſtram:
Hæc bene duranti ſub pede victa iacet.

Idem.

Caſibus aduerſis fracta qui mente recumbit,
Fortuna ignorat dexteriore frui.

Pictorius Poëta ad Polyxenam,

Sæpe vides alio aliis accedere ventos,
Ingerere & fluctus ſeſe aliis alios.
Rebus in humanis ita duris dura videmus
Subnecti, didicit qui tolerare ſapit.
Si petis hæc quorſum tibi, chara Polyxena dicam:
Vt quod commune eſt omnibus, haud doleas.

Boëth. l. 4.

Quisquis compoſitus ſerenus æuo,
Fatum ſub pedibus egit ſuperbum,
Fortunamq́ tuens vtramq́ rectus,
Inuictumq́ potuit tenere vultum:
Non illum rabies, minæq́ Ponti
Verſum funditus excitantis æſtum,

Aut celſas ſolitì ferire turres
Ardentis via fulminis mouebit.

Euripides in Medea.

Κούφως φέρειν χρὴ θνητὸν ὄντα συμφοράς.
Leuiter ferre oportet mortalem exiſtentem calamit

Archilochus apud Hilæum.

Τοῖς θεοῖς τίθει πάντα, πολλάκις μὲν κακῶν
ἄνδρας ὀρθοῦσι, μελαίνῃ κειμένους ἐπὶ χθονί.
Πολλάκις δ᾽ ἀνατρέπουσι, καὶ μάλ᾽ εὖ βεβηκότας
Ὑπτίους κινοῦσ᾽, ἔπειτα πολλὰ γίνεταί κακά,
Καὶ βίου χρήζων πλανᾶται, καὶ νόου παρήορος.
Omnia Diis fer accepta, ſæpe ex rebus aduerſis
Homines erigentibus, in atra iacentes terra:
Sæpe etiam ſupplantantibus: qui & firmiter ſtante
Supinos ſternunt, deinde multa eueniunt mala.
Et victus inops oberrat, & mente motus.

¶ Philosophicae Sententiae.

In omni aduerſitate fortunæ infeliciſſimum genus inf eſt, fuiſſe felicem. *Boet. Philoſ. conſol. lib. 2. proſa p. 4.*

Quis enim eſt tam compoſitæ felicitatis, vt non aliqua e cum ſtatus ſui qualitate rixetur? Anxia enim res eſt huma conditio bonorum, vt quæ vel nunquam tota proueniat, ve quam perpetua ſubſiſtat. Hinc cenſus exuberat, ſed eſt pud gener ſanguis. Hunc nobilitas notum facit, ſed anguſtia re liaris incluſus, mallet eſſe ignotus. Ille vero vtraque circun vitam cœlibem deflet: ille nuptiis felix, orbus liberis, alien ſum nutrit hæredi. Alius prole lætatus, filii filiæve delictis ſtus illachrymat. Idcirco nemo facile cum fortunæ ſuæ cond concordat. Ineſt enim ſingulis, quod inexpertus ignoret, & ex exhorreat. *Ibidem.*

Adde, quod feliciſſimi cuiusque delicatiſſimus ſenſus eſt, ad nutum cuncta ſuppetant, omnis aduerſitatis inſolens, mi quibusque proſternitur. Adeo perexigua ſunt, quæ fortunati ſummam beatitudinis detrahunt. *Ibidem.*

Cogitanda ergo ſunt omnia, & animus aduerſus ea, qua ſunt euenire, firmandus: ex illa, tormenta, morbos, bella, nau meditare. *Seneca epiſt. 93.*

Quis vir eſt, qui non eſt erectus ad honeſta? qui non eſt la iuſti appetens? qui non ad officia cum periculo paratus? *Senec de Prouid.*

Nihil infelicius (ait Democritus) eo, cui nil aduenit vnquan uerſi, non licuit illi ſe experiri, vbi ex voto illi fluxerunt omni ante votum. Male tum de illo Dii iudicauerunt. Indignus viſus quo vinceretur aliquando fortuna, quæ ignobiliſſimum quen refugit, contumaciſſimum, id eſt, fortiter obuiantem quemqu & rectiſſimum, aggreditur, aduerſus quem vim ſuam intend gnem experitur in Mucio, Paupertatem in Fabricio, Exilium in tilio, Tormentum in Regulo, Venenum in Socrate, Mortem in tone. *Idem.*

Miſerum te eſſe iudico, qui nunquam fueris miſer, traxiſti aduerſario vitam. Nemo ſcit quid potueris, neque tu quidem. Opus enim eſt ad ſui notitiam experimento. Quid quisque p non niſi tentando didicit. *Seneca ibidem.*

Non omnino Diis exoſos eſſe, qui in hac vita cum ærumna varietate luctantur: ſed eſſe arcanas cauſas, ad quas paucorum terit venire curio. *Macr. lib. 1. Sat.*

Neque ſecundarum rerum prouentu inſolenter abuti, neque uerſis propere debilitari oportet. *Val. Max. lib. 8.*

Omnino fortis animus & magnus duabus rebus maxime ce tur, quarum vna in rerum externarum diſpicientia ponitur, nu neque homini neque perturbationi animi, neque fortunæ ſucc bere. *Cic. 1. Offic.*

Magnanimi eſt, neque ſecundis rebus inſoleſcere, neque d aduerſis. *Idem.*

¶ Apophthegmata.

Darius Xerxis pater dicere ſolebat, ſe præliis ac rebus aſp reddi prudentiorem, vt aurum crebris ignibus redditur pu *Xenophon.*

Vide Felicitas, Infelicitas, item Fortuna, Sors, Tribu tio.

Adulatio.

¶ DEFINITIO. ET ETYMOL.

ADVLATIO, Græce κολακία ας ἡ: & κόλαξ ακος, ὁ, adulator di tur. Et eſt fallaci laude ſeductio ſecundum Auguſtin. ſup Pſalmos. Adulatio eſt exceſſus delectandi alios verbis vel f ctis. *Secundum B. Thom. ſecunda Secundæ, q. 115. art. 1.*